

Vorbereitung für die zweite Versammlung von der Klangbrettgruppe "IEDCB 2" – NL Version

Project "Improving Equality Data Collection in Belgium" (IEDCB 2), uitgevoerd door Unia en gesteund door de Dienst Gelijke Kansen (FOD Justitie)

Vorbereitung für zweite Versammlung mit Vertretern von öffentlichen Einrichtungen und
Mittelfeldorganisationen mit Fokus auf Handicap, Gesundheitszustand und physische Merkmale

Versammlung vorgesehen am 5. September 2023 um 14u00 (NL) / 7. September 2023 um 10u00 (FR)

1. Doel van de vergadering en van dit document

Het doel van de tweede vergadering is om de vooruitgang van het project te presenteren aan de leden van de klankbordgroepen en om input te verkrijgen over enkele specifieke aspecten en de verdere plannen voor het project.

Dit document biedt een overzicht van de status van het project en van de aspecten waarover tijdens de vergadering input gevraagd zal worden. Aan de hand van dit document kunnen de leden die dit wensen op voorhand nadenken over de input die ze willen geven tijdens de vergadering en eventueel andere collega's vooraf consulteren.

Er wordt echter niet verwacht dat alle leden het document doornemen ter voorbereiding van de vergadering. De informatie zal dus ook gepresenteerd worden aan het begin van de vergadering (tenzij zou blijken dat alle aanwezigen het document reeds gelezen hebben).

2. Status en planning van het project

Voor meer informatie over equality data en het project wordt verwezen naar de [webpagina over het project](#) en naar de documenten die na de 1^e vergadering per mail bezorgd werden.

In dit document worden de vooruitgang en de verdere plannen gepresenteerd voor onderstaande onderdelen van het project. Er wordt vermeld over welke aspecten er input gevraagd zal worden tijdens de vergadering, al is feedback op andere aspecten natuurlijk ook welkom.

1. Crowdsourcing input equality data en criteria
 1. Online vragenlijst
 2. Interviews experts
2. Inventaris bronnen en data hub
 1. Aanpassingen werkwijze
 2. Selectie potentiële bronnen
 3. Mapping nieuwe bronnen
 4. Update bestaande bronnen
3. Rapport met lacunes en aanbevelingen
4. Eindconferentie

2.1. Crowdsourcing input equality data en criteria

Naast de klankbordgroepen wordt op twee manieren input verzameld m.b.t. de ervaringen en noden op vlak van equality data voor handicap, gezondheidstoestand en fysieke kenmerken: via een online vragenlijst en via diepte-interviews met experts.

2.1.1. Online vragenlijst

Op 3 april 2023 werd een enquête breed verspreid. Het doelpubliek bestond uit medewerkers van publieke instellingen, leden van middenveldorganisaties en academici die werken rond data, rond bovenstaande criteria, of beiden. In totaal werd de enquête naar ongeveer 370 individuele organisaties/personen gemaild, die deze op hun beurt verder konden verspreiden.

Uiteindelijk werden 50 antwoorden ontvangen, waarvan 30 Nederlandstalige en 20 Franstalige:

- 24 werknemers van publieke instellingen (o.a. statistische instellingen, kenniscentra, administraties gelijke kansen/handicap/gezondheid, verschillende steden)
- 18 werknemers van middenveldorganisaties (o.a. belangenverenigingen die werken rond handicap/ziekte in brede zin of rond specifieke aandoeningen, organisatie voor maatwerk)
- 7 werknemers van universiteit/hogeschool (o.a., academische experts, medewerkers inclusie)
- 1 persoon die zowel bij een universiteit/hogeschool als bij een middenveldorganisatie werkt

De [vragenlijst](#) peilde naar volgende zaken:

1. Manieren waarop respondenten equality data gebruiken of verzamelen
2. Bronnen die men kent die mogelijks in aanmerking komen voor de data hub
3. Lacunes en problemen die men ervaart m.b.t. equality data voor de huidige criteria
4. Omgang van organisatie met intersectionaliteit
5. Omgang van organisatie met zelfdefiniëring (specifiek voor de huidige criteria)
6. Suggesties voor andere thema's en opmerkingen bij het project

De bronnen uit deel 2 werden gebruikt als potentiële bronnen voor de inventaris (zie 2.2.2). De overige antwoorden werden geanalyseerd als input voor het project en het rapport (zie 2.3).

Verdere plannen

De input uit de enquête zal verwerkt worden in het eindrapport. De geïdentificeerde kernthema's zullen gebruikt worden om de structuur van het rapport mee vorm te geven en om de diepte-interviews (zie 2.1.2) te analyseren. Indien dat nodig blijkt zullen specifieke respondenten gecontacteerd worden om hen om verduidelijking of verdere input te vragen.

2.1.2. Interviews experts

Zes diepte-interviews zijn uitgevoerd (drie in het Nederlands, twee in het Frans en één in het Engels). Aangezien twee hiervan dubbelinterviews waren, zijn in totaal acht experts geraadpleegd. Het gaat zowel om academici als om mensen die werkzaam zijn in de praktijk, met expertise rond handicap, chronische ziekten (o.a. obesitas), mentale gezondheid (o.a. burn-out) en internering.

De interviews verliepen semigestructureerd. Er werd gewerkt met een leidraad die vragen bevatte rond conceptualisering en definiëring van de criteria, zelfdefiniëring, intersectionaliteit, lacunes en problemen van equality data, vertaling van data naar beleid en gevoeligheid en ethiek. Deze leidraad

werd telkens gepersonaliseerd in functie van de expertise van de persoon in kwestie. Indien er tijdens het interview andere thema's aan bod kwamen werd hier eventueel ook dieper op ingegaan.

De interviews werden opgenomen en uitgeschreven ter voorbereiding van de analyse.

Verdere plannen

De diepte-interviews zullen in de komende periode (augustus-september) geanalyseerd worden. Hierbij zullen de thema's die geïdentificeerd werden op basis van de enquête deels als uitgangspunt gebruikt worden, al kunnen er uiteraard bijkomende thema's geïdentificeerd worden. De resultaten zullen net zoals die van de enquête verwerkt worden in het eindrapport.

Na analyse van de uitgevoerde interviews zal er bekeken worden of er voor een bepaald criterium of thema nog bijkomende experts gecontacteerd moeten worden.

2.2. Inventaris bronnen en data hub

Een centraal onderdeel van het project is het in kaart brengen van bestaande bronnen van equality data voor België. Hiervoor gebeurt er een "mapping" van de bronnen aan de hand van een Excel-bestand (de "mapping tool"), waarbij voor elke bron belangrijke informatie wordt geregistreerd: de criteria die aan bod komen (bv. seksuele oriëntatie), de domeinen waarop de data betrekking hebben (bv. onderwijs), de geografische dekking van de data (bv. Brussel), het soort data (bv. survey), enz.

Deze bronnen worden vervolgens gecentraliseerd in de [online data hub](#), waar de informatie per bron wordt weergegeven en men verschillende filters kan gebruiken om relevante databronnen te zoeken.

2.2.1. Aanpassingen werkwijze

Tijdens de eerste vergadering van de klankbordgroepen werd input gevraagd over hoe de data hub verbeterd kan worden, zeker in het licht van de nieuwe criteria die toegevoegd zullen worden. Op basis van de input tijdens deze vergadering is de werkwijze waarop bronnen geïnventariseerd worden (en dus de info die terug te vinden zal zijn in de data hub) aangepast op volgende manieren:

- **Toevoeging van de nieuwe criteria**
 - Er werd besloten om bij de termen te blijven die gelinkt zijn aan beschermde criteria (nl. handicap, gezondheidstoestand en fysieke kenmerken) en dus geen specifiekere filters te voorzien (bv. "motorische handicap"). Om toch informatie over specifiekere handicaps te voorzien, zal gewerkt worden met trefwoorden (zie hieronder). De definities die gehanteerd worden om een criterium aan te duiden zijn wel breder dan de juridische definities:
 - "handicap": de brede definitie in het CRPD wordt in principe gebruikt
 - "gezondheidstoestand": gezondheidstoestand in het heden, in het verleden of in de toekomst; hoeft niet gekoppeld te zijn aan een officiële diagnose
 - "fysieke kenmerken": alles dat met het uiterlijk te maken heeft, maar niet gelinkt is aan andere criteria (bv. huidskleur, geloof of handicap)
 - Bij twijfel over handicap vs. gezondheidstoestand: kijken naar invalshoek (puur gezondheid of ook interactie omgeving), duurtijd, termen die auteurs zelf gebruiken
 - Bij data over gewicht of obesitas: kijken of het gaat over obesitas als medische aandoening/gezondheidsprobleem (los van gewicht), of eerder over het uiterlijk

- Bij twijfel wordt er overlegd en worden er beter iets te veel dan te weinig criteria aangeduid. Er wordt in zo'n geval extra belang gehecht aan het kiezen van goede trefwoorden (zie hieronder), zodat men vlot kan inschatten waarover de bron gaat.
- **Toevoeging van extra domeinen**
 - Er werd besloten om volgende domeinen als aparte filter toe te voegen:
 - “digitalisering”: alles dat te maken heeft met de toenemende digitalisering, bv. digitale kloof, verdwijnen fysieke dienstverlening en loketten, overgang naar online diensten, gebruik technologie en internet, ...
 - “armoede en levensstandaard”: alles dat te maken heeft met inkomen (uit werk of andere), vermogen, armoede en de levensstandaard die men zich kan veroorloven, bv. geen geld voor basisbehoeften, moeite om rond te komen, verlies van of te lage uitkeringen, ...
 - “mobiliteit en transport”: alles dat te maken heeft met zich verplaatsen, bv. bezit auto, beschikbaarheid en toegankelijkheid openbaar vervoer, ...
 - Daarnaast werden twee bestaande domeinen aangepast:
 - “Gezondheid” werd aangepast naar “Gezondheid en welzijn” (welzijn viel reeds onder het domein gezondheid maar dit was niet duidelijk)
 - “Huisvesting” werd aangepast naar “Huisvesting en woonsituatie”, zodat data over voorzieningen, deinstitutionalisering, etc. hier duidelijk onder vallen
 - Enkele andere suggesties (toegankelijkheid, participatie, stigmatisering) leken te breed als domein, maar zullen als trefwoord gebruikt worden (zie hieronder)
- **Registreren van informatie over intersectionaliteit**
 - Voor elke databron wordt voortaan aangeduid of deze intersectionele data of analyses bevat. Deze info zal vertaald worden in een aparte filter op de hoofdpagina (onder “Andere filters” – zie Figuur 1) en op de infopagina van de bron: “Deze databron bevat intersectionele data of analyses: Ja/Nee” (zie Figuur 2).
 - Daarnaast zal er op de infopagina van de bronnen die intersectionele data bevatten een extra tekstkader komen met de titel “Toelichting intersectionele data/analyses” (zie Figuur 2). Hier wordt genoteerd voor welke kruisingen van criteria de bron data of analyses bevat. Bv. “origine/afkomst x gender, handicap x gender, gezondheidstoestand x gender, origine/afkomst x handicap”
- **Noteren van trefwoorden**
 - Zowel de criteria als de domeinen zijn heel breed en de infopagina geeft vaak weinig concrete handvaten om in te schatten waarover een bron gaat, waardoor het moeilijk is om bronnen te vinden over een specifiek thema. Voortaan worden er dus (indien nodig) max. 10 trefwoorden genoteerd waarop men kan zoeken via “Tekstueel zoeken”. De trefwoorden zullen ook op de infopagina van de bron staan zodat men vlotter kan inschatten waarover een bron precies gaat (zie Figuur 2).
 - Er wordt gebruik gemaakt van een semi-vaste lijst van trefwoorden die voor meerdere bronnen relevant zijn. De trefwoorden kunnen gaan over:
 - Specificatie van een aangeduid domein (bv. bijzonder onderwijs, geestelijke gezondheidszorg, openbaar vervoer, voorzieningen handicap)
 - Specificatie van een aangeduid criterium (bv. auditieve handicap, chronische ziekte, leerstoornissen, autisme, kanker, rolstoelgebruikers)
 - Algemene problemen/fenomenen (bv. toegankelijkheid, autonomie, inclusie, participatie, non take-up, stigmatisering)
 - Er wordt bekeken hoe deze lijst beschikbaar gemaakt kan worden op de data hub zodat gebruikers een overzicht zullen hebben van veel gebruikte trefwoorden.

- Daarnaast kunnen er bron-specifieke trefwoorden genoteerd worden, die gebruikers vermoedelijk niet snel zullen ingeven maar die een concreter beeld kunnen geven van de bron in kwestie.

Figuur 1: Geplande toevoeging filter intersectionaliteit

Andere filters

☐ In deze databron worden ervaringen van discriminatie expliciet opgenomen.

☐ In deze databron worden data over hate crime/hate speech expliciet opgenomen.

☐ Deze databron bevat intersectionele data of analyses

Figuur 2: Gepland uitzicht van de infopagina voor bronnen

Maatregelen en klimaat: gevolgen na de aanslagen (2021)

Beschikbare talen

De databron is beschikbaar in volgende talen:

[Nederlandstalige databron bekijken](#)

[Franstalige databron bekijken](#)

Over deze databron

<p>Auteur</p> <p>UNIA</p>	<p>Publicatiejaar</p> <p>2021</p>	<p>Geografische dekking</p> <p>BE</p>	<p>Soort data</p> <p>Kwalitatief onderzoek Klachtgegevens</p>
----------------------------------	--	--	--

Domeinen

WERK ONDERWIJS JUSTITIE EN POLITIE ANDERE

Criteria

ETNISCHE ORIGINE / MIGRATIEACHTERGROND / AFKOMST / ANDERE RACIALE CRITERIA

GELOOF / LEVENSBESCHOUWING

Ander domein

Ander domein: samenleving, goederen en diensten, radicalisme, afsluiten bankrekening.

Toelichting intersectionele data/analyses

Geloof x gender

Trefwoorden

Maatregelen tegen terrorisme, stereotypes, etnische profilering

Expliciet opgenomen in de databron?

Zijn ervaringen van discriminatie expliciet opgenomen in de databron?

☒ JA

Zijn data over hate crime/hate speech expliciet opgenomen in de databron?

☒ JA

Bevat de databron intersectionele data of analyses?

☒ JA

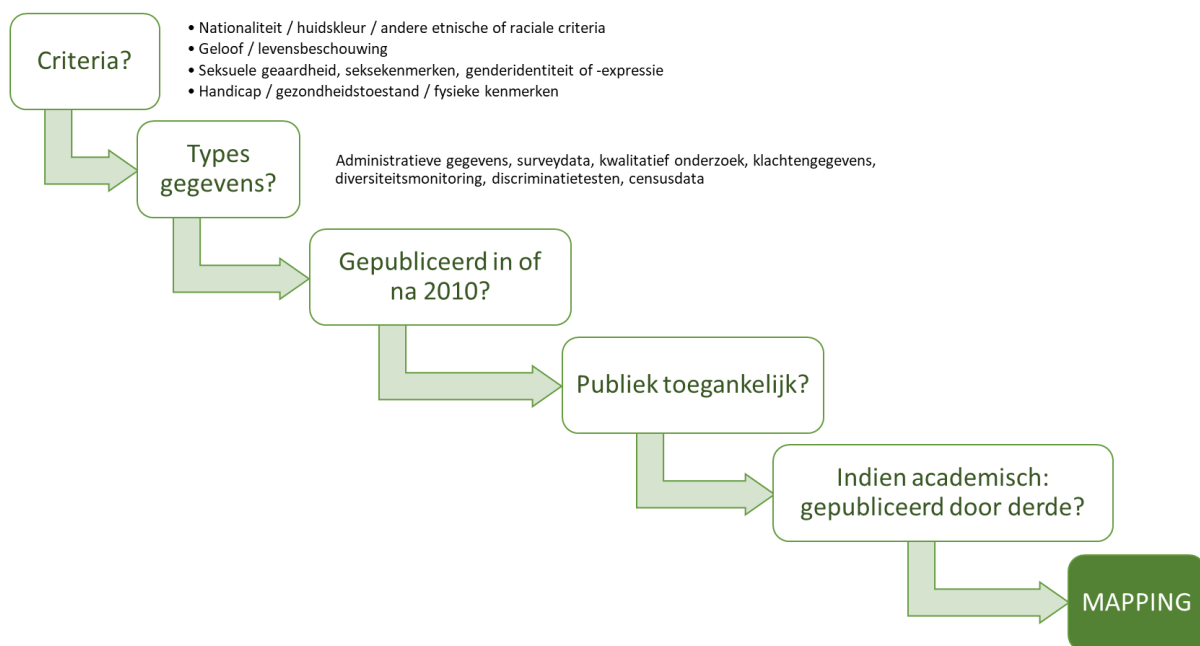
Verdere plannen

Bovenstaande aanpassingen zijn reeds geïntegreerd in de mapping tool. De nieuwe werkwijze zal dus gehanteerd worden bij zowel de mapping van nieuwe bronnen als de update van de bestaande bronnen (zie hieronder). De aanpassingen aan de data hub staan ook klaar, maar zullen voorlopig nog niet geïmplementeerd worden omdat de bestaande bronnen eerst aangepast moeten worden aan de nieuwe werkwijze. De implementatie in de data hub staat gepland voor eind maart 2024.

2.2.2. Selectie potentiële bronnen

Momenteel worden er volop potentiële bronnen voor de inventaris verzameld. Op basis van de enquête werden bijna 100 potentiële bronnen geïdentificeerd. De projectmedewerkers zoeken ook proactief naar potentiële bronnen.

Om te beslissen of een bron al dan niet geselecteerd moet worden voor de inventaris en dus voor de data hub, wordt dezelfde beslissingsboom gebruikt als in het vorige IEDCB-project, met die uitzondering dat de selectie wordt uitgebreid met bronnen die data bevatten over handicap, gezondheidstoestand of fysieke kenmerken. Bij twijfel over of een bron al dan niet moet worden meegenomen in de inventaris, wordt onderling overlegd.

Verdere plannen

In de komende maanden zal er een proactieve zoektocht worden uitgevoerd om bijkomende potentiële bronnen voor de inventaris te identificeren. Dit omvat zowel bronnen voor de nieuwe criteria als bronnen voor de oorspronkelijke criteria die nog niet in de data hub zitten.

2.2.3. Mapping nieuwe bronnen

Bronnen die voldoen aan de selectie, worden geïnventariseerd aan de hand van de mapping tool. Sinds begin juli is de inventarisering van bronnen volop aan de gang. Drie medewerkers werken hier geregeld aan en komen wekelijks samen om de vooruitgang te bespreken en te overleggen over eventuele twijfelgevallen.

Verdere plannen

De mapping zal een continu onderdeel van het takenpakket vormen gedurende de maanden juli tot december 2023. Het doel is om de mapping af te ronden tegen het begin van 2024 en de nieuwe bronnen ten laatste eind maart 2024 toe te voegen aan de data hub.

2.2.4. Update bestaande bronnen

Ten slotte is het ook de bedoeling dat er een update gebeurt van de bronnen die reeds in de data hub zitten. Dit houdt het volgende in:

- De bronnen aanpassen aan de nieuwe werkwijze (checken of er nieuwe criteria of domeinen moeten worden aangeduid, informatie over intersectionaliteit toevoegen, evt. trefwoorden toevoegen)
- Checken of de links nog functioneren en ze indien nodig vervangen
- Checken of er een meer recente versie is (voor bronnen die periodiek gepubliceerd worden)

Sinds kort bestaat de mogelijkheid om een export te nemen van alle bronnen die in de data hub zitten, in een structuur die reeds overeenkomt met de nieuwe werkwijze. Alles staat dus klaar voor de update van de bestaande bronnen.

Verdere plannen

In de komende periode zal deze export gebruikt worden om de bestaande bronnen te updaten. Het doel is om de bijgewerkte versies van de bestaande bronnen in de data hub te importeren tegen eind maart 2024.

2.3. Rapport met lacunes en aanbevelingen

Op het einde van het project zal een rapport gepubliceerd worden met een overzicht van de geïdentificeerde lacunes, zowel op basis van een gap analysis van de inventaris als op basis van de input ontvangen via de klankbordgroepen, enquête en interviews. Er zullen ook aanbevelingen geformuleerd worden voor de verbetering van equality data in België in het algemeen en meer specifiek equality data voor handicap, gezondheidstoestand en fysieke kenmerken.

Op basis van de input tijdens de klankbordgroepen, de analyse van de enquête en de eerste indrukken van de interviews, wordt hieronder een eerste versie van de outline voor het rapport voorgesteld. Dit is uiteraard een **voorlopige versie** die zeker nog aangepast kan worden op basis van de input tijdens de vergadering en het verdere verloop van het project.

1. **Inleiding**
 - a. Context (equality data, internationaal kader, IEDCB 1, relatie met WG Statistieken)
 - b. Waarom focus op huidige criteria?
 - c. Juridisch kader rond gegevensverwerking (uitgebreid hoofdstuk in eerste rapport)
 - d. Beperkingen van het project en het rapport
2. **Methodologie** (definities criteria, inventaris, crowdsourcing, analyse)
3. **Lacunes** in Belgische equality data over handicap, gezondheidstoestand en fysieke kenmerken
 - a. Resultaten gap analysis inventaris (*nog niet beschikbaar*)
 - b. Resultaten analyse crowdsourcing (*aan te vullen met verdere input*)
 - i. **Gebrek aan voldoende betrouwbare of volledige data:**
nog te weinig data die criterium handicap meenemen (of peilen naar de aard

en de ernst ervan); nood aan data die vooruitgang naar inclusieve samenleving meten, ontbrekende data over onderwijs en werk; nood aan data over non take up, toegankelijkheid, redelijke aanpassingen en wachtlijsten; groepen die onvoldoende gerepresenteerd zijn (dove en slechthorende personen, blinde en slechtzienende personen, personen met ASS, personen in collectieve woonomstandigheden); weinig data over fysieke kenmerken en geen meetinstrumenten; te weinig intersectionele data

- ii. **Beperkte beschikbaarheid en toegankelijkheid van data:**
moeilijk om gewenste data te vinden; veel data niet openbaar of geen toegang; gebruiksvriendelijkheid en laagdrempeligheid van toepassingen; toegankelijkheid voor personen met een handicap; taal (bv. weinig Engels)
- iii. **Problemen gelinkt aan de verschillende geografische niveaus in België:**
uiteenlopende bevoegdheden en criteria voor erkenning handicap; geen homogene statistieken voor heel België; verschillen tussen regio's worden vaak over het hoofd gezien; nood aan meer lokale data (bv. per gemeente)
- iv. **Problemen i.v.m. definities en vergelijkbaarheid** (zie *Operationalisering*)
- v. **Gebrek aan een kader voor equality data en consensus:**
consensus over definities, precieze vraagstelling, belang van criteria opnemen in data, verplicht maken in sommige gevallen?
- vi. **Te weinig vertaling van data in beleid:**
data goed om feiten te objectiveren maar vaak niet gevolgd door politieke beslissingen; gevoel dat er weinig verandert; weinig transversaal en globaal beleid doordat bevoegdheden verspreid zitten over meerdere ministers

4. **Operationalisering** (*aan te vullen met verdere input en resultaten WG Statistieken*)

- a. Focus op criterium handicap
 - i. Overzicht van manieren om handicap te meten in data: administratieve gegevens, veelgebruikte vragen in enquêtes, andere instrumenten
 - ii. Voor- en nadelen van elke methode
 - iii. Wat verstaat men onder zelfdefiniëring van handicap? Welke vragen, wie definieert (persoon zelf, persoon die vraag opstelt, persoon die invult, ...)
 - iv. Belang van participatie en co-creatie
- b. Evt. focus op onderscheid tussen gewicht, uiterlijk, en obesitas als aandoening, en de verschillende perspectieven hierop

5. **Aanbevelingen** (*aan te vullen op basis van verdere input en resultaten gap analysis*)

- a. Belang van een nationale strategie en coördinatie voor equality data
- b. Meer gebruik maken van equality data: impact van beleid meten, monitoring CRPD, nieuw beleid uitwerken, legal case work
- c. Systematisch onderhouden van de data hub
- d. Belang van participatie en effectief luisteren wat de noden van betrokkenen zijn
- e. Onderzoeksmethoden aanpassen om specifieke groepen beter te bereiken
- f. Meldingen en klachten over discriminatie zijn waardevolle equality data: nood aan een overzicht van meldpunten (bv. Unia, maar ook ombudsdiensten, commissies, ...)
- g. Zorgen dat geproduceerde rapporten beter beschikbaar blijven op lange termijn (permanente databanken met publicaties, structuur websites, persistent identifiers)

Te bespreken tijdens de vergadering

Mening over de voorgestelde structuur van het rapport?

Mening over de thema's die tot nog toe geïdentificeerd zijn? Waarop meer/minder nadruk leggen?
Bijkomende thema's, lacunes, ... die bij voorkeur ook in rapport verwerkt zouden worden?
Suggesties voor bijkomende aanbevelingen?

Verdere plannen

Op basis van de input die tijdens de vergadering gegeven wordt, zal de outline verder verfijnd worden en zal gestart worden met het uitschrijven van het rapport. Rond januari zal de inventaris voltooid zijn en kan er een gap analysis gebeuren van de bronnen in de inventaris om eventuele verdere lacunes te identificeren in de bestaande equality data voor de nieuwe criteria.

Op de volgende vergadering van de klankbordgroepen (die momenteel gepland staan voor januari) zal de inhoud van het rapport in meer detail gepresenteerd worden. Begin april 2024 zal een eerste volledige draft van het rapport naar de leden van de klankbordgroepen gemaaild worden zodat hierop feedback gegeven kan worden (hiervoor worden twee weken voorzien). De precieze data voor de feedback zullen nog duidelijk en goed op voorhand gecommuniceerd worden.

Nadien zal het rapport bijgewerkt worden op basis van de feedback en vertaald worden, zodat het klaar is voor publicatie tegen de eindconferentie.

2.4. Eindconferentie

De datum voor de eindconferentie is vastgelegd: maandag 17 juni 2024.

Er is momenteel een reflectie gaande over de inhoudelijke planning van de conferentie. Het is namelijk zo dat niet enkel bovenstaand rapport gepresenteerd zal worden, maar ook de resultaten van het project over zelfdefiniëring van origine bij de verzameling van equality data. Vermoedelijk overlapt het doelpubliek voor de twee rapporten deels, maar ook deels niet. De vraag is dus of alle onderdelen (een algemeen gedeelte over equality data, presentatie van het rapport over equality data voor de huidige criteria, presentatie van het project over zelfdefiniëring van origine) best aan bod komen in eenzelfde programma of dat er eerder gewerkt wordt met parallelle sessies voor de twee thematische rapporten.

Te bespreken tijdens de vergadering
--

Zijn er leden geïnteresseerd in de voorstelling van beide rapporten?
--

Voorkeur voor een korter programma met parallelle sessies of voor een langer programma waarbij alles aan bod komt?
--

Verdere plannen

Er zal zo snel mogelijk een zaal gereserveerd worden met de nodige faciliteiten. De precieze planning voor de conferentie zelf wordt in de komende maanden verder uitgewerkt. Deze planning en een inschrijvingsformulier zal tijdig via mail bezorgd worden aan alle leden van de klankbordgroepen.